

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

« ____ » _____ 20__ ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

ОУКМ 2206 Өндірісті ұйымдастыру, кәсіпорын менеджменті пәні

КРЕУ 7 Көліктік процессің экономикасы және ұйымдастыру модулі

5В090900 – «Логистика» (Көлік) мамандығы

Жол-көлік факультеті

Көлік техникасы және логистикалық жүйелер кафедрасы

2015

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленді:

Аға оқытушы Пак И.А.

Аға оқытушы Есимсеитова К.А.

Оқытушы Мухтаров Т.М.

КТ және ЛЖ кафедрасының отырысында талқыланған

№ _____ хаттама « 08 » 09 2015 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ « 08 » 09 2015 ж.
(қолы)

Жол-көлік факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

№ _____ хаттама « 16 » 09 2015 ж.

Төрағасы _____ « 16 » 09 2015 ж.

КТ және ЛЖ кафедрасымен келісілген
(кафедраның атауы)

Кафедра меңгерушісі _____ Кабикенов С.Ж.

« 16 » 09 2015 ж.

(қолы)

(А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні: Пак Игорь Анотольевич - аға оқытушы

Есимсеитова Кадиша Агинбаевна - аға оқытушы

Мухтаров Талгат Мадиевич – аға оқытушы

КТ және ЛЖ кафедрасы ҚарМТУ І корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 318 ауд., байланыс телефоны 56-95-32 2049 қосу керек.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабақтар түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		қатынастық сағаттар саны			СӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттар			
		дәрістер	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
4 күнд	3	30	15	-	45	90	45	135	КЖ

Пәннің мақсаты

Осы пән бойынша студенттерді дайындаудың мақсаты төмендегілерді есепке алып, көлік кәсіпорындарының құрылымдық бөлімшелері инженерін дербес жұмысқа дайындау және зерделеу болып табылады:

- көлік өндірісінің жұмыс технологиясын, негізгі бағыттарды, көлікте тасымалдау процесін ғылыми ұйымдастыру және озық технологияларды пайдалану;
- жүктер мен жолаушыларды тасымалдау кезінде қазіргі заманғы және перспективалы технологиялық процестерді меңгеру;
- ұсынылатын шешімдердің экономикалық тиімділігінің және оларды оңтайландырудың бағасын анықтаумен техника-экономикалық есептеулер жүргізу бойынша дағдыларды иелену;
- әрекеттерді ұйымдастыру, үйлестіру, өндірістік процестердің реттелгендігін және келісілгендігін қамтамасыз ету бойынша басқарушылық қызметтің белгілі салаларында материалдардың, техниканың, технологиялардың озық түрлерін жасау, меңгеру және өндірісте қолдану бойынша басқарушылық қызмет;
- адамдарды қабылдай және таңдай білу, ынталы және қабілетті адамдарды дер кезінде алға жылжыту;
- адамдарды қызықтыра және жұмыс істете білу және керексіз және перспективасыз жұмыскерлерден құтыла білу.

Пәннің міндеттері

Пәнді зерделеу міндеті студенттерді білікті басшымен жүзеге асырылатын, инженерлік қызметке дайындау болып табылады. Бакалавр терең білім, оның ішкі байланыстары негізінде ұжымды басқару әдістері мен құралдарын меңгеруі керек. Озық басқару тәжірибесін пайдалану, басқарушылық қызметке

жана амалдарды әзірлеу жоғары нәтижелерге қол жеткізудің маңызды резервтері мен факторлары болып табылады.

Тасымалдау процесін басқару бойынша бакалаврды дайындау жүйесінде зерделенетін пән білімді қалыптастыруда негізгі болып табылады, бұл кезде оның зерделейтін басқа пәндері толықтырады немесе берілген бейінді маманды дайындауда қолданбалы болып табылады.

Берілген пәнді зерделеу нәтижесінде студенттердің:

Көлік-коммуникациялық кешенде өндірістік процесті ұйымдастыру бойынша отандық және шетелдік кәсіпорындарының тәжірибесі, барлық саланың даму перспективалары туралы; өндірісті ұйымдастыру жүйесінің ерекшеліктері туралы; ұзақ мерзімді, орта мерзімді және шұғыл жоспарлауды, мониторингті, техникалық, экологиялық және құқықтық аудитті жүзеге асыру туралы түсінігі болуы керек.

Өндірістік процесті ұйымдастыру, еңбекті нормалау негіздерін; ғылыми нормалауды және жабдықтардағы, материалдардағы, еңбек шығындарындағы қажеттілікті жоспарлауды; еңбек өнімділігін есептеу мен бағалау, еңбек сыйымдылығы, өзіндік құн мәселелерін; ең ұтымдысын айқындау мақсатында өндірістік процестің әр түрлі нұсқаларын құрастыруды; Қазақстан Республикасы экономикасының минимум шығындар жұмсау арқылы тасымалдардағы қажеттіліктерді қанағаттандыруды қамтамасыз ететіндей, жоспарлауды әзірлеуді; еңбекті төлеуді шаруашылықтандырудың әрбір деңгейінде шығындар мен нәтижелерді шұғыл басқаруды, сондай-ақ шешімдерді қабылдау әдістері мен тәсілдерін; кәсіпорынның әдістерін, теориясы мен міндеттерін, дәлелдері мен кадрлық саясатын білуі керек.

Экономикалық негіздеуді; өндірістік процесті ұйымдастырумен байланысты мәселелерді шешуді; еңбек шығындары нормаларын әзірлеуді; кәсіпорын жұмысының көлемдік және сапалық көрсеткіштерін, жұмысшылардың құрамындағы, еңбекақы қорындағы қажеттілікті, еңбек өнімділігін, жұмыстардың өзіндік құнын, пайданы, пайдалылықты, пайдалану шығындарын және келтірілген шығындарды анықтауды; технологиялық процестерді, технологиялық жабдықтарды пайдалану сапаларын сараптау бойынша зерттеулердің алынған деректерін, адамдардың қауіпсіздігі жағдайларының, өндірістік санитарияның және еңбек қорғаудың сараптық деректерін талдауды жасай білуі керек.

АКМ бизнес-жоспарының бөлімдерін құрастыруда, АКМ жұмысның алғашқы құжаттарын өңдеуде практикалық дағдыларды иеленуі керек.

Пререквизиттер

Берілген пәнді зерделеу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1. Экономикалық теориясы негіздері	негізгі өндірістік қорлар және айналымдық қорлар; тасымалдардың өзіндік құны және тарифтер; еңбек

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
	өнімділігі және еңбекті жоспарлау; қаржылары, пайдасы және пайдалылығы.

Постреквизиттер

«Өндірісті ұйымдастыру, кәсіпорын менеджменті» пәнін оқу кезіндегі алған білім келесі пәндерді оқып ұғыну кезінде пайдаланылады: Көлік экономикасы.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтар түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	Дәрістер	Практикалық	Зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ
1. Кіріспе. Пәннің мақсаттары және міндеттері. Өндірісті ұйымдастыру, жоспарлау және кәсіпорынды басқару ұғымдары	2	-	-	-	-
2. Ұйым туралы түсінік және оның түрлері. АКК жалпы сипаттамасы және оны ұйымдастыру негіздері. АКК типтері және оларды жіктеу. Әр түрлі типті АКК өндірістік қуаты және техника-экономикалық сипаттамасы. Ұйымның ішкі және сыртқы ортасы.	2	-	-	-	-
3. Бірлестіктің (кәсіпорының) өндірістік және шаруашылық қызметін бөлімдерінің реструктуризациясы. Кәсіпорынның өндірістік құрылымы және оны жобалау әдістері. Өндірістік процестер және қатынастар. Өндірістік бөлімшелер және оларды ұйымдастыру түрлері. АКК құрылымы. АКК өндірістік кешені, оның құрылымы және жұмыс бағдарламасы	2	-	-	3	3
4. Жүк және жолаушылар АКК пайдалану қызметін және техникалық қызметін ұйымдастыру. Жұмыс құрылымы және ұйымдастыру	2	-	-	-	-
5. Еңбекті ұйымдастыру. Кәсіп-орында еңбекті ұйымдастырудың ғылыми негіздері. НОТ мәні, мазмұны және міндеттері. Кәсіпорында НОТ шараларын ендіру бойынша жұмысты ұйымдастыру	2	-	-	3	3
6. АКК-да еңбекті техникалық нормалауды ұйымдастыру. Жұмыс уақытының шығындарын зерделеу. Еңбек нормаларын белгілеу әдістері. АКК-да еңбекті техникалық нормалауды ұйымдастыру	2	-	-	3	3
7. АКК жұмысшыларының еңбегін ұйымдастыру. АКК-да еңбекті ұйымдастыру ерекшеліктері. Жүргізушілер мен жөндеу жұмысшыларының еңбегін ұтымды	2	-	-	3	3

ұйымдастыру. Жұмыс орындарын жасақтау және жоспарлау.					
8. Көліктің бөлімшелерінің экономикалық және әлеуметтік дамуын жоспарлауын мәні, міндеттері мен негіздері. Жоспарлаудың мәні, принциптері мен міндеттері. Жоспарлаудың негізгі әдістері.	2	-	-	-	-
9. Көлік кәсіпорындарының құралымдық бөлімдерінің өндірістік және шарушылық қызметін ұйымдастыру мен жоспарлаудың жүйелік негіздері. Жаңа техника мен технологичны құру және меңгеру.	-	-	-	3	3
10. Көлік кәсіпорындарының құрылымдық бөлімдерінің көрсеткіштерін жоспарлау және басқарудың негізгі экономикалық әдістері. АКК бизнес-жоспары, оның құрылымы және мазмұны. Бизнес-жос-пар бөлімдерінің өзара байланысы. Бизнес-жоспарды әзірлеу тәртібі, бекіту және оның орындалуын бақылауды ұйымдастыру.	2	-	-	-	-
11. Жылжымалы құрамды пайдала-нудың өндірістік бағдарламасы және жоспары. Тасымалдар жоспары, бизнес-жоспардың негізі. Әр түрлі типті АКК тасымалдарының жоспарын әзір-леу тәртібі.	2	-	-	3	3
12. Жол қағаздарын толтыру және өңдеу, автомобильдердің бір күндегі жұмысының нәтижелерін анықтау.	-	6	-	-	-
13. Жылжымалы құрамға техникалық қыз-мет көрсетуді және жөндеуді жоспарлау. АКК-дағы жылжымалы құрамға ТҚ және жөндеудің ұйымдастырушы-лық түрлері. Көлік құралдарына ТҚ және жөндеуді жоспарлау. Жылжыма-лы құрамға ТҚ және жөндеудің еңбек сыйымдылығын есептеу.	-	-	-	3	3
14. Материалдық-техникалық жаб-дықтауды жоспарлау. Кәсіпорындар-дағы материалдық балансты құрасты-ру. Материалдық-техникалық ресурс-тар экономикасын жоспарлау. АКК-ның жөндеу және пайдалану мате-риалдарындағы сұранысын есептеу әдістемесі.	-		-	3	3
15. Еңбек заңын ескере отырып көлік кәсіпорындарының құрылымдық бөлімдері жұмысшыларының еңбегін ұйымдастыруды жоспарлау және талдау. Еңбекті жоспарлау. Еңбек және кадрлар бойынша жоспардың құрылы-мы. Еңбек өнімділігі. АКК жүргізу-шілер құрамының санын және жалақы қорын жоспарлау.	-		-	3	3

16. Жүргізушілерге жол қағаздары бойынша жалақы есептеу	-	4	-	-	-
17. АКК негізгі және қосымша жөн-деу жұмысшыларының санын және жалақы қорын жоспарлау. АКК-дағы мамандардың және КҚП санын және жалақы қорын жоспарлау. Еңбек бойынша жиынтық жоспар	-		-	3	3
18. Өндіріс шығындарын, пайданы және пайдалылықты жоспарлау. Өнді-ріс шығындарының құрамы. Тура және жанама, тұрақты және айнымалы шығындар. Тасымалдардың өзіндік құнының калькуляциясы.	-		-	3	3
19. Қаржыларды жоспарлау. Қаржы-лаудың мәні және мағынасы. Айна-лымдық қаржылардағы қажеттілікті есептеу. АКК табыстары.	-		-	3	2
20. Автокөлік кәсіпорнының жүк тасымалдарынан табыстарын (немесе тапсырыс берушінің автомобильдерді пайдаланғаны үшін төлейтін сомасын) есептеу.	-	5	-	-	-
21. АКК-да шұғыл жоспарлауды ұйымдастыру. Шұғыл жоспарлаудың мазмұны, міндеттері және мәні. Кәсіпорынның және оның бөлімше-лерінің жұмысын ауысымды-тәуліктік жоспарлауды ұйымдастыру.	2	-	-	3	2
22. Ұйымның ішкі және олардың классификациясы. Менеджменттің дамуы. Басқарудың қазіргі заманғы ұйымдастырушылық-құқықтық түрлері.	-	-	-	-	3
23. Басқарудағы жүйелік тәсілдің негіздері. Менеджментті ақпаратпен қамтамасыз ету және коммуникация. Топтық динамика және басқару персоналы. АЖБ.	2	-	-	3	-
24. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымы және өкілеттіктің әрекетесу ұйымдастыру. АКК негізгі қызметтерінің басқаруын құрылым.	2	-	-	-	-
25. Көлік кәсіпорындарының құрылымдық бөлімдерінің өндірістік және қаржы қызметін есепке алу және талдау.	-	-	-	-	2
26. Талдау әдістері мен тәсілдері. Тіз-бекті қойылымдар, айырымдарды есеп-теу, талдаудың бастапқы нүктелерін теңестіру көрсеткіштерін, пайыздық ара қатыстарды, баланстық салыстыру-ларды салыстыру тәсілдері.	4	-	-	3	3
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық сабақтардың тізімі:

1. Жол қағаздарын толтыру және өңдеу, автомобильдердің бір күндегі жұмысының нәтижелерін анықтау.
2. Жүргізушілерге жол қағаздары бойынша жалақы есептеу. Орындалған көлік жұмыстарын бағалауды құрастыру.
3. Автокөлік кәсіпорнының жүк тасымалдарынан табыстары (немесе тапсырыс берушінің автомобильдерді пайдаланғаны үшін төлейтін сомасын) есептеу.

Курстық жұмыстардың тақырыбы

АКК бизнес-жоспарының техника-экономикалық көрсеткіштерінің есебі.
(25 варианттар)

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. Кәсіпорындағы өндіріс құрылымын және әдістерін жобалау.
2. Еңбек ұйымы .Кәсіпорындағы еңбек ұйымының ғылыми негіздері
3. АКМ-гі еңбекті техникалық бақылаумен ұйымдастыру
4. Жөндейтін жұмысшылардың және жүргізушілердің еңбегін тиімді ұйымдастыру . Жұмысшы орындарын жабдықтау және жоспарлау
5. Желілі жоспарлау.Өндіріс жоспарында желілі графикті қолдану
6. АКМ-де жоспарды шапшаң ұйымдастыру
7. Әдістер және талдау қабылдаулары. Шынжыр ауыстырулардың көрсеткіштердің салыстыру, айырмалардың есептеуінің, талдау бастапқы нүктелерінің тегістеуінің, пайызды арақатынастардың, теңдік салғастырулардың қабылдау

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан)(40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Дәріс	Теориялық білімді бекіту	[1]- [10], дәріс конспектілері	1-15 апта	Ағымдағы	1-15 апта	10
Практикалық жұмыс	Практикалық дағдыларды зерделеу және иелену	[11]- [18]	1-15 апта	Ағымдағы	1-15 апта	10
Модуль	Теориялық білімді және практикалық дағдыларды бекіту	[1]- [18]	2 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10

СОӨЖ	Теориялық білімді және практикалық дағдыларды бекіту	[1]- [18]	1-15 апта	Ағымдағы	1-15	5
СӨЖ	Теориялық білімді бекіту	[1]- [10]	1-15 апта	Ағымдағы	-	5
Курстық жұмыс	Бекіту	Негізгі және қосымша әдебиеттің негізгі тізімі	2 контактілік сағ	Аралық	7, 14 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиет тізімі	2 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Өндірісті ұйымдастыру, кәсіпорын менеджменті және АЖБ» пәнін зерделеу кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймын:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақты себепсіз босатпау, ал ауырған жағдайда – анықтама, басқа жағдайларда түсініктеме хатты ұсыну.
3. Оқу процесіне белсене қатысу.
4. Курстастарына және оқытушыларына шыдамды, ашық, жайдары, мейірімді болу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Экономика автомобильного транспорта: Учебное пособие для студентов высш. учеб. заведений / А.Г. Будрин, Е.В. Будрина, М.Г. Григорян и др.; Под ред. Г.А. Кононовой. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 320 с.

2. Экономика предприятий автомобильного транспорта: Учебное пособие / Б.Ю. Сербиновский, Н.Н. Фролов, Н.В.Напхоненко, Л.И. Колоскова, А.А.Напхоненко – М.: Издательский центр «МарТ», 2006. – 496 с.

3. Экономика автотранспортного предприятия: Учебник / Бычков В.П. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 384 с.

4. Экономика и управление автотранспортным предприятием: Учебное пособие / Туревский И.С. – М.: Высшая школа, 2005. – 222 с.

5. Анисимов А.П. Экономика, организация и планирование АТП, М., «Транспорт», 1998.

6. Степанов А.Г. Организация, нормирование, оплата труда на предприятиях транспорта. Общие положения о регулировании трудовых отношений. Организация труда. Нормирование труда. Оплата труда. Нормативные акты: практическое пособие для учащихся техникумов, колледжей, студентов и аспирантов вузов/ А. Г. Степанов. - 2008

Қосымша әдебиеттер тізімі

7. Аксенова З.И. Анализ производственно-хозяйственной деятельности АТП. М., «Высшая школа», 2005.

8. А. П. Ищенко, А. С. Нурмаганбетов. Методические указания к практическим занятиям по дисциплине "Организация производства и менеджмент предприятия": методические указания для студентов специальности 050713 "Транспорт, транспортная техника и технологии"/ М-во образования и науки РК, Карагандинский государственный технический университет, Кафедра строительные и дорожные машины. – 2009.

9. Т.С. Ынтықов, К.А. Есимсеитова, И.А. Пак, Т.М. Мұхтаров. "Өндірісті ұйымдастыру және кәсіпорын менеджменті" пәні бойынша тәржірбиелік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар 5B090100 - "Тасымалдауды, қозғалысты және көлік пайдалануды ұйымдастыру" және 5B071300 - "Көлік, көлік техникасы және технологиялары" мамандысының студенттеріне арналған: әдістемелік нұсқаулар / Қазақстан Республикасының білім және ғылым Министрлігі, Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті, "Автокөлік" кафедрасы. - 2012

10. К. А. Есимсеитова, Т. М. Мухтаров. "Көлік экономикасы пәні бойынша тәржірбиелік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар 5B071300 - "Көлік, көлік техникасы және технологиялары" мамандысының студенттеріне арналған: әдістемелік нұсқаулар / Қазақстан Республикасының білім және ғылым Министрлігі, Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті, "Автокөлік" кафедрасы. - 2011

31.03.2004 ж. Берілген № 50 мем. баспа лиц.

Басуға қол қойылды 30.01.2013 ж. Пішімі 60x90/16

Есептік баспа табағы 0,81 ш.б.п. Таралымы 15 дана

Тапсырыс

Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56